Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok 9. Warszawa, 19 września 1931 roku. № 38

PRZEMYSŁ PIWOWARSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO I SŁODOWNICZEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKCJA I ADMINISTRACJA — Warszawa, Wiejska 17. — Telefon 9-05-96. Otwarta od 1 do 3 po poł.

Inż. H. BRZEZIŃSKI.

O diastatycznej odbudowie skrobi.

Za początek badań nad poznaniem budowy skrobi trzeba przyjąć rok 1785, kiedy to Irvin stwierdził cukrujące działanie słodu na skrobję. Fakt ten został później potwierdzony przez obserwacje Kirchoffa. (Schweigers Journal, 14. 389 (1815)). Mniej więcej w tymże czasie, bo w roku 1811, Kirchoff stwierdził cukrujące działanie kwasu na skrobję. (J. C. C Schrader, Schweigers Journ. 4. 108 (1812); Nasse, tamże 4. 111 (1812); A. F. Schlen, tamże 5. 32 (1812); Vogel, tamże 5. 80 (1812)).

Dalsze badania prowadzone przez Saussure (Ann. Chim. Phys. 11. 379 (1819)), następnie przez Payen i Persor (Ann. Chim. Phys. 53. 73 (1833)) pokazały, że działanie hydrolityczne kwasu i słodu na skrobję nie jest jednakowe, gdyż otrzymane produkty hydrolizy są w obydwu wypadkach różne. W wypadku działania kwasu na skrobję powstaje glukoza. Poddając zaś skrobję działaniu słodu otrzymujemy maltozę. Dubrunfaut (Ann. Chem. Phys. 21. 178 (1847)) otrzymał maltozę w stanie dość czystym i oznaczył jej skrętość właściwą. Później O'Sullivan (Soc. 10. 579 (1872), 30. 479 (1876)) i Schultze (B. 7. 1047 (1874)) poznawali własności tego cukru dokładniej. Budowa maltozy została ostatecznie podana i ustalona przez Havorth'a w roku 1926.

W roku 1843 Lintner i Düll (B. 26. 2533 (1893)) zauważyli, że podczas diastatycznego scukrzania skrobi powstaje obok maltozy inny dwucukrowiec w nieznacznych ilościach. Prace Brown i Morris (Trans. Chem. Soc. 1895. 709, Ost. Chem. Ztg. 1895. 1501) następnie Prior (Bayer. Brauerei Journ. 5. 325) nie potwierdzają powstawania obok maltozy innego dwucukrowca.

Lintner i Düll chcieli widzieć nieznany dwucukrowiec identyczny z i-maltozą, otrzymaną syntetycznie, glukozy przez Fischera. Jednak własności Fiszerowskiej i-maltozy niezgodnie z i-maltozą Lintnera obaliły te przypuszczenia. Cukier ten zidentyfikować było niezmiernie trudno z powodu niemożności otrzymania go w stanie krystalicznym. Dalsze badania Ling i Beker, (Chem. News 71. 71 (1895)), Soc. 31. 508 (1897)), Ling i Battonyi Nanji (Soc. 123. 266 (1923) potwierdzają jednak obecność w produktach hydrolizy skrobi pod wpływem diastazy obok maltozy innego dwucukrowca.

P. Karrer „Polymere Kohlenhydrale" str. 39 podaje w zupełną wątpliwość istnienie w produktach diastatycznej odbudowy skrobi izomaltozy. W swem twierdzeniu opiera się on na fakcie otrzymania podczas diastatycznego scukrzenia skrobi maltozy w ilości prawie teoretycznej. Ilość powstającej maltozy ze skrobi interesowała oddawna badaczy, ze względu na swe ważne znaczenie jakie posiada w gorzelnictwie i piwowarstwie, w których proces scukrzenia skrobi jest jednym z ważniejszych procesów. Musculus (Ann. Chim. Phys. 60. 203 (1860)) znalazł w produktach scukrzenia skrobi $^{1}/_{3}$ część maltozy i $^{2}/_{3}$ dekstryn. Późniejsi badacze, jak Payen (Ann. Chim. Phys. 4. 286 (1865)), Schwarzer (j. pr. (2) 1. 212 (1870)), O'Sullivan (Soc. 30. 479 (1876)), Kjeldahl (Dinglers polyt. Journ. 235. 381 (1880)), Schifferer (Woch. t. Brau. 9. 1114 (1892)) znaleźli maltozy już znacznie więcej, gdyż 67%. Ilość ta podnosi się jeszcze do 76% u badaczy: Cuisinier (Chem. Ztg. 11. Ref. 95 (1879)), Märker (La Suc. ind. et col. 27. 341 (1883)), Brown i Ideron, Brown i Morris (Soc. 35. 596 (1879); 55. 449 (1889); 75. 315 (1889)), Lüers i Wasmund (Fermentforschung 5. 169 (1922)). Dalsi badacze, jak Svanberg (H. 112. 207 (1921)), Lintner i Willstätter (Ztschr. angew. Chem. 36. 119 (1923)), Waldschmidt - Leitz i Hesse (H. 126. 143 (1923)) potwierdzili powyższe dane.

W tym punkcie hydrolizy skrobi przy pomocy diastazy zauważono wybitny spadek szybkości hy-

drolizy, tak, że praktycznie biorąc, cukrownie dalej jakby nie zachodziło. Wyjaśnieniem tego zjawiska zajęło się cały szereg badaczy. Brown i Morris (Soc. 35. 596 (1879); 55. 449 (1889); 75. 315 (1899)) otrzymali 97% maltozy, działając diastazą na skrobję uprzednio poddaną działaniu kwasu. To doświadczenie powtórzył Maquenne ze swymi współpracownikami (Roux C. R. 142. 95 (1906); Maquenne u. Roux, Ann. Chim. Phys. 9. 179 (1906); Fernbach u. Wolff, C. R. 145. 80 (1907)) i otrzymał 103% maltozy. Jest to wynik b. bliski teoretycznej liczbie, która wynosi 105,55%. Wcześniej Pringsheim otrzymywał podobne rezultaty kombinując działanie diastazy z toluolowym wyciągiem z drożdży. Widzimy, zatem, że można otrzymać ponad 76% maltozy ze skrobi scukrzając ją diastazą, lecz proces scukrzenia prowadzimy wtedy w specjalnych warunkach, niejako pomagając diastazie, czy to kwasem jak Brown i Morris, Maquenne, czy też wyciągiem drożdżowym, jak to czynił Pringsheim. Przyczynę w zatrzymywaniu się procesu scukrzania przy otrzymaniu 76% maltozy jedni widzieli w powstałej dekstrynie trudno się cukrującej (O'Sullivan, Soc. 35. 770 (1879); Brown u. Heron, Soc. 35. 596 (1879); Brown u. Morris, Soc. 55. 449 (1889); Brown u. Miller, Soc. 75. 315 (1899); Potterin, C. R. 126. 1218 (1898)). Inni badacze zaś skłaniali się do poglądu, że produkty odbudowy skrobi hamują dalsze działanie diastazy naskutek powstawania produktów rewersyjnych. Działanie diastazy w tym wypadku miałoby być jednocześnie dwojakie: analityczne (hydrolizujące) i syntetyczne (polimeryzacyjne). Do przyjęcia tego punktu widzenia skłaniałaby nas praca Croft Hill'a (Soc. 73. 634 (1898)), który dokonał syntezy i-maltozy, działając na roztwór glukozy enzymami drożdży piwowarskich. Tym samym stwierdził możliwość rewersyjnego działania enzymów.

Jednak Wohl i Grimm (Bio. Z. 27. 349 (1910)) w przeciwieństwie do Brown i Heron (A. 199. 227. 240 (1879)), Kjeldahl'a (Dinglers polyt. Journ. 235. 457 (1880)) i Müller - Thurgau (Landw. Jahrb. 1885. 795) wskazują, że przyczyną hamującego działania diastazy jest maltoza, a nie produkty rewersji. Potwierdza to przypuszczenie Lüers (Lüers i Wasmund, Fermentforschung 5. 169 (1922)).

Droga do stwierdzenia powyższego twierdzenia była jasna: należało 1) izolować pozostałe dekstryny od powstałej maltozy i następnie je poddać działaniu diastazy, lub 2) zniszczyć w jakikolwiek sposób maltozę, nie naruszając dekstryn.

Payen (C. R. 53. 1217 (1861) zniszczył maltozę przez fermentację, Guérin - Varry (Ann. Chim. Phys. 60. 32 (1835)) wyekstrahował ją alkoholem, Lindet (C. R. 108. 453 (1889)) strącił ją w postaci osazonu. We wszystkich tych wypadkach stwierdzono dalsze scukrzanie się dekstryn pod wpływem diastazy.

(C. d. n.).

74) Inż. MARJAN KIWERSKI.

Dzieje piwowarstwa.

Znaczne ilości wysyłanego z Niemiec do kolonji zamorskich piwa tłomaczą się tem, że niemiec, gdziekolwiek się znajdzie wszędzie propaguje swe wyroby krojowe i żąda napoi, do których jest od dzieciństwa przyzwyczajony, a które mu tak żywo ojczyznę („Lieb Vaterland") przypominają. Stwierdzają to opisy licznych podróżników obcych i naszych. Między innymi znajdujemy je w książce Dr. Antoniego Jakubskiego p. t. „W krainach słońca" „Kartki z podróży do Afryki Środkowej w latach 1909 i 1910".

Opisując tam jedną z dalekich kolonji niemieckich, przystań wschodnio-afrykańską — Daressalam, mówi autor, że

„Niemiec bez narodowego piwa nie potrafi się obejść, przy niem da wyraz swej tęsknocie za domem z nad Sprewy, czy Menu, wynurzy się z żalami na swych przełożonych, podwładnych i kolegów. Conditio-sine qua non w życiu szwaba — chłodna piwnica ogrodowej piwiarni, gdzie czarni boje szykują w pełnych szklankach piwo leżakowe i białe berlińskie".

Pod względem produkcji cennego surowca piwowarskiego — szlachetnych gatunków chmielu państwo Niemieckie zajmuje oddawna na rynku światowym stanowisko pierwszorzędne.

Uprawą chmielu zajmowano się w Niemczech już od wieku IX-go. „Czy znajomość chmielu od Belgów przeszła do Niemców", pisze Rudolf v. Wagner, „a od nich do Słowian, czy też odwrotnie, rozstrzygnąć trudno". Pierwsze wogóle plantacje chmielowe niemieckie powstały w Bawarji w okręgach Au-Hallertau, a miejscowości te następnie zasłynęły z najlepszych w świecie odmian bawarskiego chmielu.

Produkcja chmielu niemieckiego wynosiła:

Kryzys w chmielarstwie.

Agresywna czeska polityka chmielarska, nielicząca się zupełnie z położeniem światowego przemysłu piwowarskiego w latach powojennych, doczekała się opłakanych rezultatów. Chmielarstwo europejskie po roku 1929, roku rekordowego urodzaju światowego 1,665,000 ctn. (nadprodukcja około 500,000 ctn.) znalazła się w roku 1930, jak wówczas sądzono, na dnie katastrofy. W roku 1931, pomimo zredukowania światowego areału chmielników przeszło o 35%, katastrofa ta jeszcze się pogłębiła przez ogólny spadek konsumcji piwa.

Udział poszczególnych krajów w redukcji plantacyj był bardzo różny. Najwięcej chmielników skasowała Jugosławja, bo 75%, najmniej Czechy, bo zaledwie 15%. W Polsce plantacje chmielu w stosunku do roku 1929 uległy redukcji blisko o 40% i obejmują obecnie zaledwie 2,500 ha.

W całym świecie jedynie Czesi posiadali w 1929 roku areał blisko o 5,000 ha wyżej od przedwojennego, to też w 1930 roku zebrali 280,000 ctn., t. j. ilość, jakiej jeszcze nigdy nie mieli. Tak olbrzymim zbiorem zadali Czesi dotkliwy cios chmielarstwu europejskiemu sami zaś, jak to przyznają, ponieśli w ostanich dwóch latach 180,000,000 koron strat.

Coprawda czeskie organizacje chmielarskie dużo pisały na temat redukcji plantacyj i niezbierania całkowitego urodzaju, ale, jak rzeczywistość dowiodła, miało to obowiązywać nie czechów, lecz inne kraje.

Dumping czeski istotnie zmierzał do zniszczenia chmielarstwa w innych krajach i w pewnym stopniu pozornie osiągnął skutek jednocześnie jednak wywołał reakcję, jakiej czesi nie przewidywali.

Niemcy, posiadający najpojemniejszy własny rynek zbytu, w obronie swego chmielarstwa wprowadzili następujące rozporządzenie:

Rozporządzenie o używaniu chmielu krajowego z dnia 21 sierpnia 1931 r.

(„Deutscher Reichsanzeiger & Preussischer Staatsanzeiger" Nr. 195 z dnia 22 sierpnia 1931 r.).

Na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeszy dla zabezpieczenia Gospodarstwa i Finansów z dnia 1 grudnia 1930 roku (RGBl. I, str. 517), część 8, rozdział IV, zarządza się niniejszem:

§ 1.

1. Każdy browar, leżący w niemieckim okręgu celnym, który w okresie od dnia 1 października 1927 roku do dnia 30 września 1930 roku (okres porównawczy) używał tylko chmielu krajowego, jest obowiązany nadal używać do swej fabrykacji tylko chmielu krajowego. Przepis ten jest odpowiednio obowiązujący i te browary, które rozpoczęły fabrykację po dn. 30 września 1930 roku lub dopiero ją rozpoczną.

2. Każdy browar, leżący w niemieckim okręgu celnym, który w okresie porównawczym używał chmielu zagranicznego, jest obowiązany przy fabrykacji w okresie od dn. 1 października każdego roku

---

w roku	1890 — 247	tys. cnt. mtr.
„	1900 — 218	„ „ „
„	1905 — 293	„ „ „
„	1907 — 242	„ „ „
„	1908 — 263	„ „ „
„	1909 — 261	„ „ „
„	1910 — 204	„ „ „
„	1911 — 213	„ „ „

Powojenny kryzys ekonomiczny i zmiejszona produkcja piwa doprowadziły siłą rzeczy do zmniejszenia się obszarów plantacji chmielowych i zmniejszonej produkcji chmielu. W roku 1925 Niemcy produkują już tylko 120 tys. cnt. mtr. chmielu.

W latach następnych wszystkie państwa plantujące chmiel powiększają stopniowo zajęte pod uprawę chmielu tereny. Produkcja chmielu nadzwyczaj szybko dochodzi do normy przedwojennej, lecz wobec niewspółmiernie wzrastającego spożycia piwa, zbliża się rychło do nadprodukcji. W roku 1929 Niemcy wyprodukowały 297 tysięcy cnt. mtr. chmielu. Wobec nieuniknionego w tym wypadku spadku cen chmielarstwo poniosło ciężkie straty. Niemcy w roku 1930 zmniejszają areal swych plantacji z 15 tysięcy na 12700 hektarów.

Według sprawozdań „Le petit Journal du Brasseur", a następnie „Przemysłu Piwowarskiego" największy na świecie rynek chmielowy norymberski został w ostatnich czasach pobity przez Żatec, z którym związane są rynki jugosłowiańskie i polskie.

Ogólna ilość browarów niemieckich przedstawiała się przed wojną następująco:

w roku	1883 — 27500	browarów
„	1884 — 26000	„
„	1885 — 23300	„
„	1892 — 23100	„
„	1900 — 19400	„
„	1905 — 16900	„
„	1906 — 16200	„

do dnia 30 września następnego roku (rok browarniczy) zużyć z ogólnej ilości spotrzebowanego chmielu conajmniej określoną w punkcie 2, normę procentową chmielu krajowego. Norma ta równa się normie procentowej, w jakiej dany browar używał przeciętnie chmielu krajowego, w okresie porównawczym, z doliczeniem 70% normy chmielu zagranicznego, zużytego przeciętnie w tymże okresie porównawczym; jednakże zużycie chmielu krajowego musi wynosić conamniej 75% ogólnej ilości zużywanego chmielu.

3. Nieuwzględnionemi pozostają w przypadkach, przewidzianych w punktach 1 i 2, ilości chmielu, zużyte do wyrobu piwa, które zostało wywiezione zagranicę. Toż samo odnosi się do określania ilości chmielu, zużytego w okresie porównawczym.

§ 2.

O ile w którym z browarów, wymienionych w § 1, z bardzo naglących przyczyn, w szczególności z powodu posiadania w d. 1 kwietnia 1931 roku dużych zapasów chmielu zagranicznego, okazałaby się konieczność używania chmielu zagranicznego, lub zużycia go w wyższej normie, niż dozwolona pg. § 1, p. 2, to na skutek podania Minister Aprowizacji i Rolnictwa może zezwolić na wyjątki.

§ 3.

1. Ogólna fabrykacja w browarach, wymienionych w § 1 może podlegać kontroli w celu stwierdzenia, czy są zużywane przepisane ilości chmielu krajowego (§§ 1, 2).

2. Browary są obowiązane do wykazywania na żądanie, jakie ilości chmielu krajowego i zagranicznego zużyły w okresie porównawczym, a jakie po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia. Powinny przy zakupie chmielu żądać od sprzedawcy zaświadczenia na piśmie, czy zakupiony chmiel jest pochodzenia krajowego, czy zagranicznego; przy mieszankach zaś chmielu krajowego z zagranicznym — zaświadczenia o stosunku procentowym mieszanki.

3. Uregulowanie i przeprowadzenie kontroli w szczegółach pozostawia się Ministrowi Finansów, przyczem przepisy, dotyczące sposobu płacenia danin państwowych, mogą być uznane jako całkowicie lub częściowo odpowiednie do zastosowania.

§ 4.

O ile używanie wyciągów (ekstraktów) chmielowych jest dopuszczalne, to wyżej wymienione przepisy znajdują odpowiednie zastosowanie.

§ 5.

Kto rozmyślnie postępuje wbrew przepisom §§ 2, 4 i 3, p. 2 lub zarządzeniom ustanowionym na mocy § 3, p. 3, będzie ukarany grzywną do wysokości 100,000 marek. Jeżeli przekroczenie nastąpiło wskutek niedbalstwa powoduje to grzywnę do 10,000 mk.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dn. 1 września 1931 roku.

Berlin, dnia 21 sierpnia 1931 roku.

Minister Aprowizacji i Rolnictwa

(—) *Schiele.*

---

w roku 1907 — 15600 browarów
„ 1908 — 14900 „
„ 1909 — 13200 „
„ 1910 — 14900 „
„ 1912 — 16300 „

Powojenna koncentracja browarów bardzo szybko doprowadziła do znacznego zmniejszenia liczby tych przedsiębiorstw przemysłowych. W ciągu kilku zaledwie lat powojennych „Niemcy potrafiły zupełnie zreorganizować swe metody produkcji w przemyśle piwowarskim".

Pisze o tem „Przemysł Piwowarski" w Nr. 13 roku 1927, podając, że zamiast 27 tysięcy przedsiębiorstw piwowarskich, jakie istniały niegdyś przed wojną, pracuje obecnie w Niemczech zaledwie 7 tysięcy browarów. „Jeżeli nawet tak znaczną różnicę można tłomaczyć do pewnego stopnia spadkiem produkcji, to jednakże właściwego wyjaśnienia należy przedewszystkiem szukać w koncentracji".

Stwierdzając fakt, że zdolność produkcyjna browarów obecnych nie ustępuje zdolności produkcyjnej tak wielkiej liczby browarów przedwojennych, „Przemysł Piwowarski" przytacza dalej szereg cyfr, zmiany zaszłe w piwowarstwie niemieckiem illustrujących. „Ostwerke A. G." w Berlinie, rozporządzając kapitałem 26500000 marek, łączy w sobie 12 przedsiębiorstw przemysłu fermentacyjnego i szereg innych zakładów przemysłowych, które zostały wchłonięte w miarę postępowania koncentracji. „Schultheiss-Patzenhofer" w Berlinie posiada kapitał zakładowy 26 miljonów marek. „Kahlbaum" w Berlinie, wielkie towarzystwo akcyjne, które powstało z połączenia 11 zakładów przemysłu fermentacyjnego, wykazuje się kapitałem 21 miljona marek. „Tow. akc. browarów Engelhardt" w Berlinie powstało z fuzji dziesięciu przedsiębiorstw piwowarskich. Każdy z tych koncernów opanowuje prócz browarów pokrewne gałęzie przemysłu, zakładając drożdżownie, wytwórnie maszyn piwowarskich beczek i t. d.

Nie należy zapominać, że przed paru laty Anglja pierwsza pomyślała o ochronie swych plantacyj, wprowadzając cło wwozowe Ł. 4 od 1 cwt. (50,8 kg.).

Nie pozostała też obojętną Francja, chcąca ratować od zagłady przedewszystkiem dobre swe plantacje chmielu w Alzacji. Tę sprawę oświetla poniżej zamieszczone tłómaczenie artykułu z „Saazer Hopfen- und Brauer - Zeitung Nr. 35, z dnia 29.8.1931 r.:

„Francja projektuje ograniczony wwóz chmielu czechosłowackiego oraz podwyżkę cła.

W ubiegłym tygodniu francuski attaché handlowy Blanc traktował z Żatecu, w obecności przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa, sekr. rad. inż Straka, z reprezentantami organizacyj chmielarskich w sprawie żądania Francji zniesienia obowiązujących stawek celnych na chmiel, które obecnie wynoszą 120 franków. Mianowicie na skutek żądań francuskich plantatorów chmielu rząd chce przedsiewziąć podwyżkę cła na 400 franków. (Plantatorzy we Francji żądają podwyżki na 600 franków oraz wprowadzenia przymusu zużycia chmielu krajowego we francuskich browarach).

Francuski attaché zaproponował kontyngent roczny 6000 ctn. metr. (à 100 kg.) po podwyższonej konwencyjnej stawce celnej w wysokości 200 franków. Plantatorzy czechosłowaccy sprzeciwili się szczególnie skontyngentowaniu importu i chcą podjąć petraktacje z francuskiemi browarami, które uważają chmiel Żatecki za niezbędny surowiec. Zaproponowany kontyngent stanowi zaledwie połowę tych ilości chmielu, jakie w ostatnich czasach zostały wwiezione z Czechosłowacji do Francji.

Z drugiej strony plantatorzy czechosłowaccy będą prawdopodobnie zmuszeni podporządkować się podwyżce francuskiego cła konwencyjnego, w której to sprawie decydującemi będą pertraktacje o rewizji traktatu handlowego z Francją, jakie mają nastąpić jesienią r. b.".

Oczywiście takie ograniczenia importu chmielu czeskiego do innych państw wywołują oburzenie czechów, które byłoby słuszne, gdyby import ten nie miał intencyj pogromowych dla chmielarstwa w pozostałych krajach produkcji.

Uchwała Niemieckiej Sekcji Związku Chmielarskiego w Żatecu z dnia 24 sierpnia r. b. zaznacza między innemi:

„Przymus używania niemieckiego chmielu przez browary w Niemczech jest ciężkim ciosem, wymierzonym przeciwko naszej produkcji chmielu. Odkąd pamięć sięga, Niemcy były najlepszym naszym odbiorcą chmielu; zupełne odpadnięcie Niemiec stanowi najokropniejsze zaostrzenie istniejącej i dziś ogólnie przyznanej katastrofy chmielarstwa czechosłowackiego. Słowa, pertraktacje i protesty okazały się niestety dotychczas zupełnie bezskutecznemi. Nasz Rząd winien więc przedsięwziąć najostrzejsze środki w celu ochrony chmielarstwa".

Uchwała ta kończy się słowami:

„Prosimy zatem w ostatniej już chwili o ochronę Rząd, który z natury rzeczy powinienby mieć

„Tageszeitung für Brauerei", a za nim „Przemysł Piwowarski" w Nr. 10 roku 1929 podaje, że w statystyce w ostatnich lat siedmiu dziejów rozwoju piwowarstwa niemieckiego podkreślić należy fakt ogromnej koncentracji przemysłowej, dokonanej w tak krótkim okresie czasu. W roku 1920 na całym obszarze Rzeszy Niemieckiej było zaledwie 23 browary o produkcji przewyższającej 100 tysięcy hektolitrów. Z biegiem czasu ilość ich stopniowo wzrasta i w roku 1926 liczba takich przedsiębiorstw piwowarskich wynosi już 84. W stosunku do ogólnej produkcji ilość browarów produkujących przeszło 100 tysięcy hl. wynosiła w roku 1920 — 20%, a w roku już 50%.

Produkcja ogólna piwa niemieckiego przedstawiała się w poszczególnych okresach czasu następująco:

w roku	1873	— 36	mil. hl.
„	1875	— 37	„ „
„	1880/1881	— 38	„ „
w roku	1885/1886	— 40	mil. hl.
„	1890/1891	— 50	„ „
„	1895/1896	— 57	„ „
„	1900/1901	— 67	„ „
„	1905/1906	— 69	„ „
„	1907/1908	— 70	„ „
„	1908/1909	— 67	„ „
„	1909/1910	— 64	„ „
„	1910/1911	— 65	„ „
„	1911/1912	— 70	„ „
„	1912/1913	— 68	„ „

Zmniejszona produkcja powojenna wynosi w czasie od roku 1920 do 1923 już tylko około 30 miljonów hl. piwa rocznie. W roku 1924 wyprodukowano około 37 miljonów hl. W roku 1925/1926 około 47 mil. hl.

(D. c. n.).

żywe zainteresowanie dla produkcji chmielu, jako poważnej pozycji swego bilansu handlowego po stronie eksportu i bardzo znacznego poprzednio źródła podatkowego".

Takiemi słowami może przemawiać i polskie chmielarstwo, które w dobie ciężkiego kryzysu gospodarczego liczy na przychylniejsze traktowanie przez polski przemysł piwowarski. *Wacław Ścibor.*

Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Targi chmielowe. Dowiadujemy się, że w dniach od 23 do 28 września r. b., odbędą się w Lublinie III Targi Chmielowe, organizowane corocznie przez Lubelską Izbę Handlowo - Przemysłową.

Spożycie piwa. Obliczając spożycie piwa w miesiącu lipcu według dotychczasowej metody, która, jak wielokrotnie już zaznaczyliśmy w roku bieżącym okazała się nierealną, mimo, że w latach ubiegłych dawała wyniki niemal identyczne z urzędowemi danemi statystycznemi, spożycie wynosiłoby 223,550 hl., a więc mniej, aniżeli w lipcu roku ubiegłego o całe 57,337 hl. Spadek wynosiłby zatem 20%. Po otrzymaniu danych, o które zwracamy się do wszystkich browarów, będziemy mogli dane nasze skorygować. Przewidujemy, że ogólny spadek spożycia piwa w roku 1931 wynosi dotychczas 25%.

Nowelizacja ustawy o opodatkowaniu piwa. Jak nas informuje część prasy stołecznej sprawa nowelizacji ustawy o opodatkowaniu piwa, jest obecnie aktualna w związku z zamierzonem podwyższeniem opłat akcyzowych. Projekt o podniesieniu opłat akcyzowych i pewnych zmian w dotychczasowej ustawie o opodatkowaniu piwa jest już opracowany przez władze. Rządowy projekt został już uchwalony przez Radę Ministrów w dniu 16 b. m. Charakterystycznem jest, że projekt ten do tej pory był utrzymany w tajemnicy. W dniu 8 i 17 b. m. odbyły się zebrania Delegatów Zarządu C. Z. P. P. i S., na których omawiano postulaty naszej gałęzi przemysłu, które przed ostateczną nowelizacją będą przedstawione władzom skarbowym. Nowa ustawa o opodatkowaniu piwa przedłożona byłaby władzom ustawodawczym na jesiennej sesji budżetowej i obowiązywałaby od dnia jej uchwalenia.

Statystyka. W dniu 14 b. m. wysłaliśmy do wszystkich browarów okólnik z prośbą o nadesłanie danych statystycznych. Opracowując postulaty naszego przemysłu w związku z nowelizacją ustawy o opodatkowaniu piwa musimy mieć niezbite dowody na to, że spożycie piwa w roku bieżącym spada w zastraszający sposób. W interesie ogółu leży, by jaknajwiększa ilość browarów nadesłała nam swoje informacje.

Dla celów statystycznych

prosimy wszystkich P. T. Właścicieli i Zarządy browarów, by przed dn. 1 Październ. zechcieli nadesłać następujące informacje:

Ile hl piwa sprzedano z browaru

w styczniu?
w lutym?
w marcu?
w kwietniu?
w maju?
w czerwcu?
w lipcu?
w sierpniu?

Do P. T.

WŁAŚCICIELI I DYREKTORÓW BROWARÓW W POLSCE.

Jak już pisaliśmy w Nr. 31, str. 222 naszego tygodnika, obliczenia statystyczne, jakie podawaliśmy co miesiąc w roku bieżącym, a głównie poczynając od kwietnia, zachwiały się z powodu dużych przesunięć kredytowych w kredytowaniu należności akcyzowych, które były podstawą naszych obliczeń. W chwili obecnej nie jesteśmy w stanie ściśle określić w jakim stopniu spada spożycie piwa, gdyż wpływy z opłat akcyzowych przez spłacanie sum kredytowanych, lub nowe kredytowanie należności, nie odpowiadają właściwemu spożyciu.

Musimy sobie jednak radzić w inny sposób. Zwracamy się zatem do wszystkich P. T. Właścicieli i Zarządów Browarów z prośbą, by zechcieli łaskawie nadesłać nam informacje z roku bieżącego. Nie oddajemy się złudzeniom, że wszystkie browary nadeślą nam dane, o które prosimy, jednakże przy pomocy współczynników udziału w produkcji poszczególnych browarów w latach ubiegłych będziemy w możności ustalić ścisłe dane statystyczne już wówczas, gdy otrzymamy informacje z 30% czynnych przedsiębiorstw. Wzamian za to każdy browar, który nadeśle nam materjał, o który prosimy, otrzyma za każdy miesiąc szczegółowe informacje czy sprzedaż jego wzrosła, czy zmalała w stosunku do sprzedaży ogólnej w Polsce.

Pozatem, wobec zamierzonej podwyżki opłat akcyzowych od piwa, musimy posiadać dokładne informacje o spadku spożycia, co leży w interesie browarów i dlatego prosimy wszystkich o jaknajśpieszniejsze nadesłanie nam następujących informacji:

Ile według ksiąg akcyzowych sprzedano piwa w poszczególnych miesiącach tego roku, a więc: w styczniu, lutym, marcu, kwietniu, maju, czerwcu, lipcu i sierpniu.

Tylko odpowiedzi nadesłane do dnia 1 października będziemy mogli wziąć w rachubę.

We własnym interesie spełnijmy obowiązek względem siebie.

Centralny Związek
Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego
w Rzeczypospolitej Polskiej.

CENA OGŁOSZEŃ: 1 str. Zł. 150.—; 1/2 str. Zł. 80.—; 1/3 str. Zł. 60.—; 1/4 str. Zł. 45.— Zastrzega się zmianę cen ogłoszeń.

Redaktor: W. Adam. - - - - Wydawca: Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzplitej Polskiej.

Drukarnia i Litografja „JAN COTTY“ w Warszawie, Kapucyńska 7.